

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

9.3.2026. - 13.3.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE (ФРОНТ
ОФИС)

Сарајево, 16.3.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 9.3.2026. - 13.3.2026.

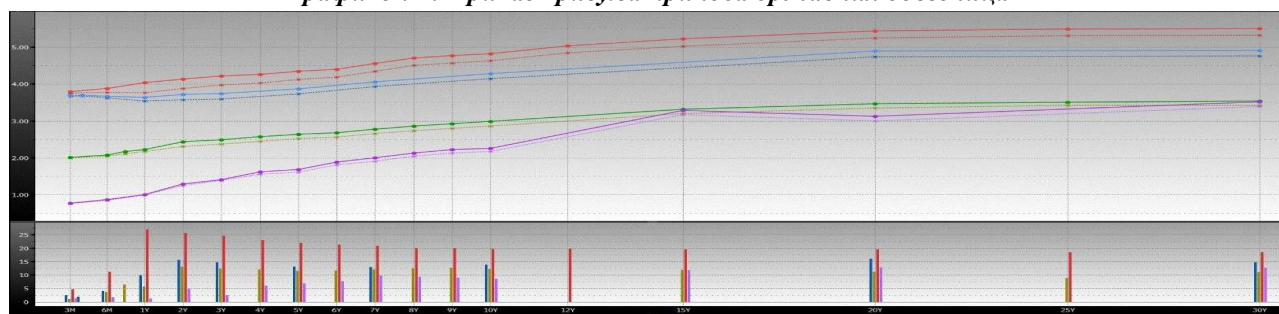
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра				САД				Велика Британија				Јапан			
	6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26	
2 године	2,31	-	2,44	↗	3,56	-	3,72	↗	3,87	-	4,13	↗	1,25	-	1,30	↗
5 година	2,52	-	2,64	↗	3,73	-	3,86	↗	4,12	-	4,34	↗	1,62	-	1,69	↗
10 година	2,86	-	2,98	↗	4,14	-	4,28	↗	4,63	-	4,82	↗	2,17	-	2,26	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси		
	6.3.26	-	13.3.26
3 мјесеца	2,026	-	2,048 ↗
6 мјесеца	2,037	-	2,074 ↗
1 година	2,185	-	2,242 ↗

Графикон 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 13.3.2026. године (пуне линије) и 6.3.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси европских државних обвезница су забиљежили значајно повећање дуж цијеле криве приноса. Приноси њемачких обвезница су повећани између 11 и 14 базних поена, француских између 15 и 17 базних поена, док су приноси италијанских обвезница забиљежили раст између 13 и 17 базних поена.

Предсједница ЕЦБ Легард (Lagarde) је изјавила да ће ЕЦБ обезбиједити да рат у Ирану не произведе инфлаторне ефекте, као што је то био случај 2022. године када је Русија напала Украјину. Навела је да се зона евра сада налази у бољој ситуацији и да има веће капацитете да апсорбује екстерне шокове, те да ЕЦБ неће журити с одлуком о промјени каматних стопа. Члан УВ Милер (Muller) је изјавио да је вјероватноћа повећања каматних стопа у последње вријеме забиљежила раст, али је позвао на опрез, наглашавајући потребу да се процијени да ли су растуће цијене енергије пролазне природе. Чланови УВ ЕЦБ Симкус (Simkus) и Кохер (Kocher) су изразили слична очекивања, савјетујући против брзоплетих одлука и залажући се за смирен и опрезан приступ, док је предсједник Бундесбанк Негел (Nagel) истакао да ће ЕЦБ реаговати ако рат с Ираном повећа инфлацију. Члан УВ ЕЦБ Казимир је изјавио да рат на Блиском истоку и његов утицај на инфлацију присиљавају ЕЦБ да повећа каматне стопе раније него што се очекивало. Иако је ЕЦБ још увијек у "добром стању" и нема потребе за дјеловањем на састанку следеће седмице, Казимир је забринут да су сјећања на инфлаторни шок у регији из 2022. године снизила праг за предузећа да подигну цијене, а да потрошачи захтијевају веће плате. Његов колега Кезакс (Kazaks) је нагласио да би ЕЦБ могла дјеловати ако инфлаторна очекивања ојачају. Потпредсједник ЕЦБ Де Гиндос (de Guindos) је упозорио да утицај рата зависи од трајања и интензитета, при чему су ризици цијена усмјерени према горе, а економског раста према доле.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Гувернер Централне банке Француске Вилерој де Галу (Villeroi de Galhau) очекује да ће инфлација у Француској остати ниска на годишњем нивоу од око 1,3%, уз могућност благог пораста. Одбацио је страхове од стагфлације и подржао приступ "сачекајмо и видјећемо".

Економисти предвиђају да ће ЕЦБ задржати каматне стопе непромијењеним до 2027. године, чак иако се пријетње јачања инфлаторних притисака поново јављају. Истраживање Bloomberg-а проведено од 6. до 11. марта је показало да само 7% испитаника очекује промјену референтних каматних стопа ЕЦБ до децембра, а мање од трећине очекује барем једно поопштравање до краја следеће године. То их доводи у сукоб с тржишним учесницима, који предвиђају повећање каматних стопа за 25 базних поена до јула, док вјероватноћа за још једно повећање до краја године износи преко 60%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно	Претходни
				стање	период
1.	Фабричке поруџбине (М/М) – Немачка	ЈАН	-4,3%	-11,1%	6,4%
2.	Индустријска производња (G/G) – Немачка	ЈАН	-0,8%	-1,2%	0,4%
3.	Sentix индекс повјерења инвеститора – EZ	МАР	-3,0	-3,1	4,2
4.	Стопа инфлације (G/G) F – Холандија	ФЕБ	-	2,3%	2,2%
5.	Индустријска производња (G/G) – Аустрија	ЈАН	-	0,3%	1,1%
6.	Стопа инфлације (G/G) F – Немачка	ФЕБ	2,0%	2,0%	2,1%
7.	Малопродаја (G/G) – Шпанија	ЈАН	-	3,7%	4,7%
8.	Стопа инфлације (G/G) F – Француска	ФЕБ	1,1%	1,1%	0,4%
9.	Стопа инфлације (G/G) F – Шпанија	ФЕБ	2,5%	2,5%	2,4%
10.	Индустријска производња (G/G) – EZ	ЈАН	1,3%	-1,2%	2,2%

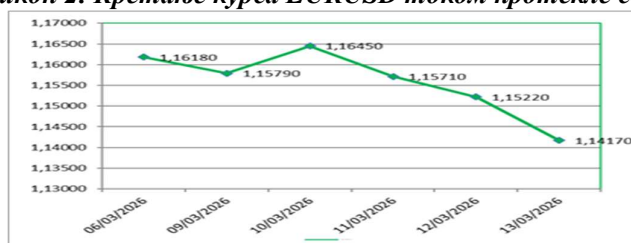
САД

Приноси америчких државних обвезница су забиљежили значајно повећање дуж цијеле криве приноса. Иако се очекује да ће FED следеће седмице задржати референтну каматну стопу на тренутном нивоу, енергетски шок узрокован ратом на Блиском истоку би могао продужити став званичника о вишим каматним стопама на дужи период, чак и ако подаци прије сукоба показују смањење инфлације. Чланица FOMC-а Боуман (Bowman) је изјавила да ће предстојећи приједлози за модернизацију правила и олакшица ликвидности бити осмишљени тако да подрже мањи биланс стања FED-а. Очекује се да ће се овим напорима ријешити проблем стигме и употребљивости дисконтног прозора, боље усклађујући надзорна очекивања, постојеће олакшице и управљање ликвидношћу банака са смањењем биланса стања током времена. Кевин Ворш (Kevin Warsh), кандидат за предсједника FED-а, тражи подршку Сената усред кашњења повезаних с истрагом Министарства правде о актуелном предсједнику Пауелу (Powell). Сенатор Тилис (Tillis) је поновио своју намјеру да блокира номинацију Ворша све док се истрага против предсједника FED-а Пауела не заврши. Његов циљ није усмјерен против Ворша, него је заштита независности FED-а. FED планира да представи нове приједлоге за капитал америчких банака да би ускладио капиталне захтјеве с ризицима, подстакнуо кредитирање и ријешити недостатке у пруденцијалним оквирима. Пакет укључује уклањање преклапања и увођење стандардизованих приступа за мање банке, што потенцијално смањује капиталне захтјеве за неке банке.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	ГДП (Q/Q) – годишњи ниво – прел.	IV квартал	1,4%	0,7%	4,4%
2.	Лична потрошња – прел.	IV квартал	2,4%	2,0%	3,5%
3.	РСЕ дефлатор (G/G)	ЈАН	2,9%	2,8%	2,9%
4.	Индекс личних прихода	ЈАН	0,5%	0,4%	0,3%
5.	Индекс личних расхода	ЈАН	0,3%	0,4%	0,4%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	7. мар	215.000	213.000	214.000
7.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	28. феб	1.849.000	1.850.000	1.871.000
8.	Стопа инфлације (G/G)	ФЕБ	2,4%	2,4%	2,4%
9.	Базна инфлација (G/G)	ФЕБ	2,5%	2,5%	2,5%
10.	Број захтјева за хипотекарне кредите	6. мар	-	3,2%	11,0%
11.	JOLTS индекс – број отворених радних мјеста	ЈАН	6.750.000	6.946.000	6.550.000

Графикон 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио смањење с нивоа од 1,1618 на ниво од 1,1417.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су забиљежили значајно повећање дуж цијеле криве приноса услед повећаних инфлаторних очекивања.

Већина аналитичара на тржишту очекује да ће референтна каматна стопа ВоЕ остати непромијењена током 2026. године с обзиром на повећана инфлаторна очекивања услед рата на Блиском истоку. Сматрају да ВоЕ неће бити у позицији да повећа каматне стопе због слабог тржишта рада. Економисти Goldman Sachs-а су помјерили своју прогнозу момента сљедећег смањења референтне каматне стопе ВоЕ са априла на јули, наводећи као разлог енергетски шок који је произашао из геополитичких дешавања на Блиском истоку. Анкета ВоЕ проведена прије сукоба на Блиском истоку је показала да су домаћинства у Великој Британији у фебруару очекивала смањење инфлације за сљедећу годину на 3,2%, у односу на 3,5% колико су очекивања износила у новембру. Међутим, рат с Ираном и нагли раст цијена нафте изнад 100 USD по барелу би могли преокренути овај тренд, што би изазвало забринутост због инфлације, посебно када су у питању трошкови горива и енергије.

Британски премијер Кир Стармер (Keir Starmer) је упозорио на економске ризике од сукоба на Блиском истоку, који је подигао цијене нафте изнад 100 USD по барелу и узроковао до сада пад индекса FTSE 100 од преко 6%. Истакао је ограничење цијена енергије које штити домаћинства до јула, али је признао да би растући трошкови нафте и инфлација могли оптеретити економију. Стармер је нагласио праћење ризика, међународну сарадњу и истраживање даљних мјера за ублажавање утицаја, истовремено позивајући на деескалацију сукоба током разговора с америчким предсједником Трампом. Економисти предвиђају раст инфлације на скоро 5% уколико раст нафте и гаса потраје одређени период, а што ће највјероватније зауставити процес смањења референтне каматне стопе и започети поново процес рестриктивне монетарне политике.

Министрица финансија Ривес (Reeves) упозорила је на инфлациони притисак због рата с Ираном, док је Привредна комора ревидирала своју прогнозу инфлације на 2,7% за 2026. годину и снизила очекивања везана за економски раст на 1%.

Такође је изјавила да поремећаји у Ормуском мореузу "свакако нису добри" за британску економију, наглашавајући да би брза деескалација највише користила економском расту и инфлацији. Додала је да је Велика Британија спремна да координира ослобађање стратешких резерви нафте с партнерима из G7 да би стабилизовала цијене и снабдијевање, истовремено истичући смањену зависност Велике Британије од гаса у односу на 2022. годину и побољшани капацитет за одговор на шокове.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња	ЈАН	0,6%	0,4%
2.	Производња прерађивачког сектора	ЈАН	1,5%	1,3%
3.	Салдо трговинског биланса у млрд. GBP	ЈАН	-3,90	3,92

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио смањење с нивоа од 0,86627 на ниво од 0,86320. GBP је депрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3413 на ниво од 1,3230.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница су забиљежили повећање дуж цијеле криве приноса.

Тржишни учесници су фокусирани на сједницу MPC BoJ која ће се одржати 19. марта. Гувернер BoJ Уеда (Ueda) је изјавио да ће креатори монетарне политике донијети одговарајућу одлуку, уз праћење утицаја валутних флукуација и утицаја геополитичких ризика.

Премијерка Такаичи (Takachi) се суочила с критиком због шпекулација да је вршила притисак на BoJ да успори повећање каматних стопа. Сукоб на Блиском истоку компликује одлуке о каматним стопама, јер нагли раст цијена нафте повећава инфлациони притисак на јапанску економију која зависи од горива. Премијерка је потврдила пацифистички став земље, изјавивши да Јапан неће распоредити снаге у Ормуски мореуз током сукоба између САД-а, Израела и Ирана, али да би могао помоћи у чишћењу мина након сукоба ако буде директно угрожен.

Јапан ће од 16. марта ослободити 80 милиона барела нафте из резерви да би ублажио поремећаје узроковане ратом на Блиском истоку, стабилизовао цијене и обуздао инфлацију, а истовремено ће се координирати с колективним ослобађањем 400 милиона барела од стране IEA.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП	IV квартал	1,0%	1,3%
2.	Индекс произвођачких цијена	ФЕБ	2,2%	2,0%
3.	Поруџбине машинских алата	ФЕБ	-	24,2%
4.	Монетарни агрегат М2	ФЕБ	-	1,7%
5.	Монетарни агрегат М3	ФЕБ	-	1,2%
6.	Водећи индекс индикатора пословног циклуса	ЈАН	113,0	112,4
7.	Салдо текућег рачуна у млрд. JPY	ЈАН	930,0	941,6

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 183,29 на ниво од 182,36. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио повећање с нивоа од 157,78 на ниво од 159,73.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедјељак је износила 90,90 USD (78,24 EUR).

На почетку седмице цијена је забиљежила раст за преко 4%, док је током трговања достигала вриједност од 120 USD по барелу. Ипак, након изјава председника Трампа да ће рат с Ираном бити брзо завршен дошло је до корекције цијене. Председник Трамп планира да укине санкције на нафту и наложи америчкој морнарици да прати танкере кроз Ормушки мореуз.

Током трговања у уторак је цијена овог енергента смањена за скоро 12% након што је председник Трамп наговјестио да би се рат у Ирану могао завршити "врло брзо", иако сукоб и даље ремети глобална тржишта. Међународна агенција за енергетику (IEA) је предложила највеће ослобађање нафтних резерви у својој историји да би снизила цијене сирове нафте. Ослобађање би премашило 182 милиона барела нафте које су земље чланице IEA пласирале на тржиште у два наврата 2022. године.

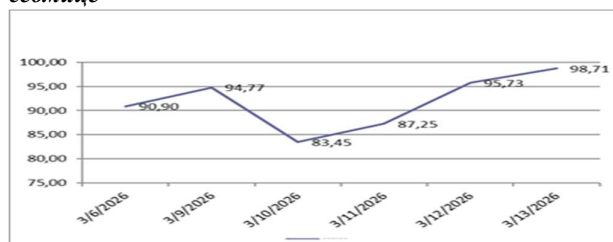
У сриједу је забиљежено повећање цијене упркос вијестима да је IEA пристала да у понуду стави до 400 милиона барела хитних резерви нафте, а што је, као што је већ речено, највећа акција ове групације икада.

У четвртак је цијена нафте наставила да биљежи раст због дешавања на Блиском истоку. IEA је смањила своју прогнозу раста глобалне потражње за нафтом за 2026. годину за око 25%.

На крају седмице је цијена нафте забиљежила раст, трећи дан заредом, након америчких напада на главни ирански извозни центар. САД су издале друго изузеће за куповину руске нафте како би стабилизирале цијене. Европске земље, укључујући Француску и Италију, преговарају с Ираном да би обезбиједиле безбједан пролаз, док је бродски промет кроз Ормуз значајно успорен.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела нафте је износила 98,71 USD (86,46 EUR), што представља раст од 8,59% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унцe злата је износила 5.171,74 USD (4.451,49 EUR).

У понедјељак је цијена злата смањена упркос ескалацији тензија узрокованих ратом у Ирану. Иако се злато сматра безбједним уточиштем у доба кризе, цијена је смањена највише због прецепције да би повећана инфлаторна очекивања могла да приморају FED да одустане од смањења референтне каматне стопе.

У уторак је током трговања дошло до раста цијене услед депрецијације USD. Кина је, шеснаести мјесец заредом, повећала своје резерве злата с укупним држањем од 74,2 милиона унци.

У сриједу је забиљежено смањење цијене на ниво од око 5.160 USD по унци јер су трговци уравнотежили ризике рата на Блиском истоку са вијешћу да је IEA позвала на стављање у промет рекордних 400 милиона барела резерви нафте. Гувернер Централне банке Пољске је изјавио да намјерава да врати у државу велики дио од 570 тона злата које се физички налази у трезорима у Њујорку, Лондону и сл., док је председник Навроцки (Nawrocki) представио финансирање набавки за одбрану путем Централне банке, а не путем програма EU SAFE, а што су кораци ка финансијском суверенитету Пољске од ЕУ.

У четвртак се цијена злата додатно смањила под утицајем апрецијације USD. На крају седмице је цијена злата смањена након објаве података везаних за америчку економију.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унцe злата је износила 5.019,49 USD (4.396,51 EUR), што представља пад од 2,94% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

